

Len pre informáciu – neslúži ako oficiálny dokument.

Generálny tajomník OSN

Odkaz k Medzinárodnému dňu žien

New York, 8.marec 2018

V súčasnosti zažívame obdobie, ktoré je nesmierne dôležité pre práva žien. Historické a štrukturálne nerovnosti, ktoré umožnili prekvitanie útlaku a diskriminácie, vychádzajú bezprecedentne na povrch - od Latinskej Ameriky cez Európu až po Áziu, na sociálnych médiách, vo svete filmu, v továrňach aj na ulici. Ženy vyzývajú na trvalú zmenu a nulovú toleranciu voči sexuálnym útokom, obťažovaniu a diskriminácii akéhokoľvek druhu.

Dosiahnutie rodovej rovnosti a posilnenie postavenia žien a dievčat je nedokončenou témou našich čias a najväčšou globálnou ľudskoprávnou výzvou.

Aktivizmus a lobovanie generácií žien začína prinášať ovocie. V škole študuje viac dievčat ako kedykoľvek predtým, viac žien pracuje za mzdu, aj na seniorských pozíciách v súkromnom sektore, na akademickej pôde či v medzinárodných organizáciách akou je aj OSN. Rodovú rovnosť sa podarilo zakotviť do mnohých zákonov a zhubné praktiky, ako napríklad mrzačenie ženských genitálií a detské sobáše, v mnohých krajinách postavili mimo zákona.

Ak sa však chceme zamerať na historickú nerovnováhu moci, ktorá je v podhubí diskriminácie a vykorisťovania, stále pred nami stoja vážne prekážky.

Viac ako miliarde žien na celom svete chýba právna ochrana voči domácejmu sexuálnemu násiliu. Celosvetový rozdiel v odmeňovaní je 23%, vo vidieckych oblastiach dokonca 40%, a neplatená práca, ktorú vykonáva mnoho žien, ešte stále nie je uznaná. Zastúpenie žien v národných parlamentoch je v priemere menej ako štvrtina, no v zasadacích miestnostiach je ešte oveľa nižšie. Ak nespojíme svoje sily, mrzačeniu ženských orgánov sa počas najbližších desať rokov podrobí ďalší milión dievčat.

Tam, kde zákony existujú, sa často ignorujú, a ženy, ktoré žiadajú nápravu právnou cestou, sa spochybňujú, znevažujú, či často neberú do úvahy. Vieme, že sexuálne obťažovanie a zneužívanie prekvitá na pracoviskách, vo verejných priestoroch či v domácom prostredí, aj v krajinách, ktoré sa hrdia svojím pokrokom v rodovej rovnosti.

Spojené národy by mali ísť príkladom celému svetu.

A ja priznávam, že to tak vždy nebolo. Avšak od nástupu do funkcie som začal presadzovať zmeny v hlavnom sídle OSN, v našich mierových misiách a zároveň aj vo všetkých úradoch na celom svete.

Teraz sa nám po prvýkrát podarilo dosiahnuť rodovú paritu v mojom seniorskom riadiacom tíme a som pripravený dosiahnuť ju aj v celej organizácii. Som absolútne odhodlaný presadiť nulovú toleranciu voči sexuálnemu obťažovaniu a v tejto súvislosti som už zaviedol opatrenia na zlepšenie podávania správ a transparentnosti. Úzko spolupracujeme s krajinami na celom svete na prevencii a riešení sexuálneho vykorisťovania a obťažovania zamestnancami v mierových misiách a na podpore obetiam.

My v OSN stojíme pri ženách na celom svete, v ich boji proti nespravodlivosti, ktorej čelia, či už sú ženy na vidieku, boriace sa s platovou diskrimináciou, ženy v meste, združujúce sa za zmenu, ženy na úteku, ohrozené vykorisťovaním a zneužívaním, alebo ženy, ktoré zažívajú viaceré formy diskriminácie naraz: vdovy, domorodé ženy, ženy so znevýhodnením či ženy, ktoré nezodpovedajú rodovým normám.

Postavenie žien je kľúčovým prvkom Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj. Pokrok v oblasti Cieľov udržateľného rozvoja zároveň znamená pokrok pre všetky ženy a všade. Iniciatíva Spotlight, spustená v spolupráci s Európskou úniou, sa zameria na odstránenie násillia na ženách a dievčatách, čo je nutný predpoklad pre rovnosť a posilnenie ich postavenia.

Rád by som uviedol na pravú mieru, že týmto nerobíme ženám láskavosť. Rodová rovnosť nie je len otázka ľudských práv, ale aj záujmu nás všetkých – mužov, chlapcov, žien aj dievčat. Rodová nerovnosť a diskriminácia žien nás poškodzuje všetkých.

Existuje množstvo dôkazov, že investovanie do žien je najúčinnější spôsob ako pozdvihnúť komunity, firmy, aj celé krajiny. Účasť žien posilňuje mierové dohody, otužuje spoločnosti a dynamizuje ekonomiky. Tam, kde ženy čelia diskriminácii, často nachádzame praktiky a názory, ktoré škodia všetkým. Otcovská dovolenka, zákony proti domácej násilii a rovnaké odmeňovanie prinášajú úžitok všetkým.

V tomto kľúčovom okamihu pre práva žien nastal čas, aby sa muži postavili na stranu žien, aby ich počúvali a učili sa od nich. Transparentnosť a zodpovednosť sú dôležité, ak majú ženy dosiahnuť svoj plný potenciál a pozdvihnúť nás všetkých, v našich komunitách, spoločnostiach a ekonomikách.

Som hrdý, že som súčasťou tohto hnutia a dúfam, že naďalej bude rezonovať v OSN aj celom svete.